

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 11 marca 2020 r.

Pozycja 98

POSTANOWIENIE z dnia 3 grudnia 2019 r. Sygn. akt Tw 12/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Małgorzata Pyziak-Szafnicka,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym wniosku Rady Powiatu Grodziskiego o zbadanie zgodności:

art. 13 ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 1018 i Nr 225, poz. 1466) w zakresie, w jakim „nie przewiduje on ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów przechowywania pojazdów za cały okres przechowywania w przypadku pojazdów przejętych na własność Skarbu Państwa zgodnie z decyzjami Naczelników Urzędów Skarbowych, nie wskazuje właściwej do ponoszenia tych kosztów *statio fisci* Skarbu Państwa oraz nie wskazuje organu właściwego do orzekania o tych kosztach” z art. 2, art. 7 oraz art. 167 ust. 1 i 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać wnioskowi dalszy bieg.

UZASADNIENIE

Rada Powiatu Grodziskiego (dalej: wnioskodawca) 11 października 2019 r. (data nadania) złożyła wniosek w Trybunale Konstytucyjnym.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) wniosek złożony przez podmiot, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 3-5 Konstytucji, Prezes Trybunału kieruje do wyznaczonego przez siebie sędziego Trybunału w celu wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym. Trybunał bada, czy wniosek spełnia wymagania przewidziane w art. 47 i art. 48 u.o.t.p. TK, czy nie jest oczywiście bezzasadny (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK), a w szczególności, czy zaskarżony akt normatywny dotyczy spraw objętych zakresem działania wnioskodawcy (art. 191 ust. 1 pkt 3-5 w związku z art. 191 ust. 2 Konstytucji).

2. Wnioskodawca, stosownie do art. 48 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p. TK, dołączył do wniosku uchwałę Rady Powiatu Grodzkiego nr 111/XII/2019 z 26 września 2019 r. w sprawie wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją art. 13 ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (dalej: uchwała).

Trybunał ustalił, że uchwała została podjęta przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji), wyraża wolę wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego (§ 1) oraz określa przedmiot i wzorce kontroli (§ 1), które są tożsame z zakresem zaskarżenia, wyznaczonym w złożonym wniosku. Uchwała upoważnia także organ wykonawczy powiatu (zarząd powiatu reprezentowany przez jego wiceprzewodniczącego i dwóch członków) m.in. do sporządzenia przedmiotowego wniosku oraz dokonywania wszelkich czynności zmierzających do jego złożenia oraz reprezentowania wnioskodawcy w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

3. W skierowanym do Trybunału wniosku sformułowano żądanie stwierdzenia niekonstytucyjności art. 13 ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 1018 i Nr 225, poz. 1466; dalej: ustawa nowelizująca) w brzmieniu: „Skarb Państwa ponosi koszty przechowywania pojazdów, które powstały po upływie terminu, o którym mowa w art. 130a ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wobec pojazdów, których 6-miesięczny termin od dnia ich usunięcia upłynął w okresie od dnia 11 czerwca 2009 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”.

3.1. Aktualność zachowuje pogląd wyrażony w wyroku z 13 lipca 2011 r. (sygn. K 10/09, OTK ZU nr 6/A/2011, poz. 56), wydanym przez Trybunał w pełnym składzie, że interes ekonomiczny jednostki samorządu terytorialnego stanowi adekwatną przesłankę wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego. Wnioskodawca jako podmiot posiadający jedynie ograniczoną legitymację do wszczynania postępowania przed Trybunałem, ograniczając ją jedynie do kwestii należących do zakresu jego działania wskazał, że na podstawie art. 130a ust. 5f ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602) usuwanie z drogi pojazdów, o których stanowi ust. 1-2 tego artykułu należy do zadań własnych powiatu. Ustawodawca ponadto, że czynności z tym związane powinny być wykonywane przy pomocy powiatowych jednostek organizacyjnych lub w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych. Przeanalizowane przepisy wraz z ust. 10 tego artykułu oznaczają w istocie ograniczenie obowiązku Skarbu Państwa w przedmiocie pokrywania kosztów przechowywania tych pojazdów jedynie do tych, których okres przechowywania na parkingu, utrzymywanym przez powiat, przekroczył sześć miesięcy (pomiędzy 11 czerwca 2009 r. i 4 września 2010 r.), co bezpośrednio wpływa na sytuację finansową wnioskodawcy.

3.2. Mając powyższe na względzie Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że wnioskodawca wykazał, że art. 13 ustawy nowelizującej, w zakresie wskazanym we wniosku, dotyczy spraw objętych jej zakresem działania (art. 191 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 191 ust. 2 Konstytucji w związku z art. 48 ust. 1 u.o.t.p. TK).

3.3. Trybunał stwierdza, że wniosek o zbadanie konstytucyjności zakwestionowanego przepisu pochodzi od uprawnionego podmiotu (art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji).

4. Wnioskodawca w podsumowaniu stanu prawnego stanowiącego asumpt do zainicjowania postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym słusznie wskazuje, że analizowa-

ny wniosek jest w istocie wnioskiem o kontrolę bezczynności regulacyjnej ustawodawcy. Trybunał wielokrotnie wypowiadał się o swojej właściwości w tym zakresie, związany jest więc powstałą w ten sposób utrwaloną linią orzecniczą. W jej świetle, kognicji trybunalskiej podlegają pominięcia prawodawcze zwane zaniechaniem względnym lub częściowym. Poza kompetencjami kontrolnymi Trybunału pozostają tzw. zaniechania absolutne. Punktem wyjścia dla oceny luki w prawie wskazanej przez wnioskodawcę lub skarżącego w konkretnej sprawie powinno być zbadanie, czy materie pozostawione poza zakresem danego przepisu i materie w nim unormowane wykazują „jakościową tożsamość” lub co najmniej daleko idące podobieństwo (zob. wyroki TK z: 15 kwietnia 2014 r., sygn. SK 48/13, OTK ZU nr 4/A/2014, poz. 40; 3 czerwca 2014 r., sygn. K 19/11, OTK ZU nr 6/A/2014, poz. 60; postanowienie TK z 12 września 2017 r., sygn. Tw 13/16).

4.1. Analizując uzasadnienie żądania kontroli wskazanych przepisów należy przyjąć, iż wnioskodawca prawidłowo wskazuje, że w tym przypadku zachodzi objęcie kognicją TK pominięcia prawodawcze. We wniosku wskazano, że ustawodawca przesądził o obowiązkach w zakresie pokrywania kosztów przechowywania i usuwania pojazdów pozostawionych przez ich właścicieli z zamiarem wyzbycia się ich własności, jeśli okres warunkujący przyjęcie takiego domniemania woli trwał sześć miesięcy i upłynął pomiędzy 11 czerwca 2009 r. a 4 września 2010 r. oraz po 4 września 2010 r. W pierwszym przypadku analizowany przepis nakłada ten obowiązek na Skarb Państwa, w drugim na starostę działającego w imieniu powiatu, uzależniając go w zasadzie od tego, który z podmiotów przejmuje prawo własności nad przedmiotowym pojazdem. Poza regulacją ustawową pozostaje więc sytuacja, gdy ów sześciomiesięczny termin na odbiór pojazdu upłynął przed 11 czerwca 2009 r., a na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów naczelnik właściwego miejscowo urzędu skarbowego wydał decyzję o jego przepadku na rzecz Skarbu Państwa.

5. Trybunał ustalił, że wnioskodawca prawidłowo określił przedmiot oraz wzorzec kontroli, a także prawidłowo uzasadnił sformułowane we wniosku zarzuty (art. 47 ust. 1 pkt 4-6 i ust. 2 u.o.t.p. TK).

6. W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że skoro złożony wniosek spełnia wymagania o charakterze konstytucyjnym i ustawowym oraz nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK, to – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – należało postanowić jak w sentencji.